

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09085/2019-ERU

V Ostravě dne 6. dubna 2020

Č. j. 09085-7/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-09085/2019-ERU a zahájeném dne 20. ledna 2020 z moci úřední dle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je společnost **innogy Energie, s.r.o.**, se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 108 00 Praha 10, IČO: 499 03 209, ve věci podezření ze spáchání 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I. Obviněný z přestupků, společnost innogy Energie, s.r.o., se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 108 00 Praha 10, IČO: 499 03 209 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141012631 v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, neboť zákazníkovi [redacted], nar. [redacted], odběrné místo [redacted] na adrese [redacted], nezaslal dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů, tj. do 15 dnů od obdržení reklamace, písemné vyřízení reklamace týkající se opravného vyúčtování dodávky elektřiny, jež mu byla doručena dne 2. ledna 2018, když písemné vyřízení reklamace zaslal až dne 22. ledna 2018, nikoliv nejpozději dne 17. ledna 2018.

II. Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníku řízení za spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 3 000 Kč** (slovy: tři tisíce korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 5420.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 5420.

IV. Společné správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-09085/2019-ERU **se v části podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona**, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141012631 v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, když dne 17. prosince 2018 v souvislosti se zamítnutím návrhu na uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], zákazníka [REDAKCE], nar. [REDAKCE], uvedl nepravdivou informaci, že návrh nelze akceptovat z toho důvodu, že se odběrné místo nachází na území lokálního distributora a nelze sjednat změnu dodavatele elektřiny, podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky **zastavuje**.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 20. ledna 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále také jen „Úřad“ či „správní orgán“) ve smyslu ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení společné správní řízení sp. zn. OSR-09085/2019-ERU z moci úřední ve věci podezření ze spáchání 2 přestupků dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledku šetření podnětu vedeného pod sp. zn. 01580/2019-ERU a provedené kontroly sp. zn. 01722/2019-ERU.

II. Zjištění předcházející správnímu řízení

II. I. Šetření sp. zn. 01580/2019-ERU

Předmětem šetření sp. zn. 01580/2019-ERU bylo jednání účastníka řízení spočívající v zamítnutí návrhu na uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny zákazníkovi [REDAKCE] pro odběrné místo [REDAKCE] na adrese [REDAKCE].

V rámci šetření bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, když zákazníkovi [REDAKCE] po uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny sdělil nepravdivou informaci, že nelze tuto změnu dodavatele sjednat, protože se odběrné místo nachází na území lokálního distributora,

a to přestože provozovatele distribuční soustavy, společnost LUDS, s.r.o., se sídlem Sokolovská 675/9, Karlín, 186 00 Praha 8, IČO: 284 58 133 (dále jen „společnost LUDS, s.r.o.“), ve věci uzavření smlouvy o zajištění služby distribuční soustavy nekontaktovala.

II. II. Kontrolní zjištění sp. zn. 01722/2019-ERU

Předmětem kontroly zahájené dne 8. února 2019 a vedené pod sp. zn. 01722/2019-ERU bylo dodržování ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 14. března 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 01722-9/2019-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení v postavení účastníka trhu s elektřinou, který podniká v energetických odvětvích na základě udělené licence na obchod s elektřinou, při vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zákazníka [REDAKCE] nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny, tj. nezaslal písemné vyřízení reklamace zákazníka ve stanovené lhůtě, čímž porušil ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podal účastník řízení dne 28. března 2019 námitky, které byly nadřízenou osobou kontrolujících zamítnuty jako nedůvodné.

III. Průběh správního řízení

Dne 12. září 2019 správní orgán převzal do správního spisu sp. zn. OSR-09085/2019-ERU spis šetření vedený pod sp. zn. 01580/2019-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 09085-2/2019-ERU.

Dne 9. prosince 2019 správní orgán převzal do správního spisu sp. zn. OSR-09085/2019-ERU kontrolní spis vedený pod sp. zn. 01722/2019-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 09085-3/2019-ERU.

Po vyhodnocení všech skutečností zjištěných při provedeném šetření a kontrole zahájil Úřad podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu společné správní řízení sp. zn. OSR-09085/2019-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 20. ledna 2020, č. j. 09085-4/2019-ERU, bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.

Dne 29. ledna 2020 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 09085-5/2019-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníku řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení tohoto přípisu. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 29. ledna 2020.

Účastník řízení zaslal Úřadu dne 11. února 2020 přípis (založen pod č. j. 09085-6/2019-ERU), ve kterém sdělil, že již nemá další podklady k doplnění ke správnímu řízení. Ohledně majetkových poměrů odkázal účastník řízení na účetní závěrku za rok 2018 uloženou ve sbírce listin obchodního rejstříku, s tím, že hospodářský výsledek za rok 2019 ještě není k dispozici, ale zcela zásadně se lišit nebude.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a na skutečnost, že účastník řízení nenavrhl provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Správní orgán z úřední činnosti zjistil, že účastník řízení je mj. držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141012631 s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 26. února 2010.

IV. I. Jednání účastníka řízení vůči paní [REDAKCE]

Odběrné místo zákazníka [REDAKCE] (zde dále též jen „zákazník“), [REDAKCE], na adrese [REDAKCE], se nachází na distribučním území provozovatele distribuční soustavy společnosti LUDS, s.r.o.

Zákazníkovi dodávala od 18. února 2015 na základě Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřinu uzavřené na dobu určitou do 3. ledna 2019 společnost E.ON Energie, a.s., se sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice 7, 370 01 České Budějovice, IČO: 260 78 201. Dne 21. listopadu 2018 informovala tato společnost zákazníka o zvýšení ceny produktu dodávky elektřiny.

Dne 7. prosince 2018 byl ze strany účastníka řízení zákazníkovi odeslán návrh smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a další související dokumentace. Podpisem zákazníka stvrzenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny obdržel účastník řízení zpět dne 11. prosince 2018.

Následně dne 17. prosince 2018 účastník řízení prostřednictvím dopisu informoval zákazníka o skutečnosti, že uzavřenou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny neakceptuje z toho důvodu, že „odběrné místo se nachází na území lokálního distributora a nelze sjednat změnu dodavatele elektřiny“.

Účastník řízení ke svému výše uvedenému postupu uvedl, že pracovnice kontaktního centra, která zakládala smlouvu v zákaznickém systému, postupovala nesprávným způsobem, když neprověřila distribuční soustavu, na kterou je odběrné místo připojeno, a zaslala zákazníkovi návrh smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny k podpisu. K uzavření takové smlouvy je však nezbytné, aby měl obchodník nejprve uzavřenu rámcovou smlouvu o distribuci s příslušným provozovatelem distribuční soustavy, což je před uzavřením smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nezbytně nutné ověřit. Toto se však

před uzavřením smlouvy se zákazníkem nestalo a chyba byla objevena před akceptováním podepsaného návrhu ze strany zákazníka.

Společnost LUDS, s.r.o., jako provozovatel distribuční soustavy na území, ve kterém se nachází odběrné místo zákazníka, nebyl ve věci uzavření smlouvy o zajištění služby distribuční soustavy v souvislosti s odběrným místem zákazníka účastníkem řízení nikterak kontaktován. Sdělení účastníka řízení o nemožnosti sjednat zákazníkem požadovanou změnu dodavatele, protože se odběrné místo nachází na území tohoto lokálního distributora, tedy nebylo zapříčiněno vyjádřením či konáním společnosti LUDS, s.r.o.

Zákazník následně uzavřel smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny s jiným dodavatelem.

IV. II. Jednání účastníka řízení vůči paní [REDAKCE]

Účastník řízení uzavřel dne 16. dubna 2014 se zákazníkem [REDAKCE] (zde dále též jen „zákazník“) Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě nízko napětí č. [REDAKCE], pro odběrné místo na adrese [REDAKCE] ([REDAKCE]).

Účastník řízení vystavil dne 19. prosince 2017 zákazníkovi Opravné vyúčtování dodávky elektřiny č. [REDAKCE] k dokladu č. [REDAKCE], kterým mu byla vyúčtována dodávka elektřiny za období od 26. října 2016 do 1. listopadu 2017. Následně zákazník zaslal účastníku řízení Reklamaci zasílaných vyúčtování, rozpisů záloh, započtených pohledávek, ze dne 2. ledna 2018. Tuto reklamaci účastník řízení téhož dne přijal, jak dokládá Potvrzení o přijetí reklamace č. [REDAKCE], ze dne 4. ledna 2018. Zákazník ve svém dopise ze dne 2. ledna 2018 v bodě 4 reklamoval Opravné vyúčtování dodávky elektřiny č. [REDAKCE], konkrétně reklamoval vyúčtovanou výši přeplatku.

Účastník řízení reklamaci Opravného vyúčtování dodávky elektřiny č. [REDAKCE] k řešení provozovateli distribuční soustavy nepostoupil, protože postoupil k řešení provozovateli distribuční soustavy již reklamaci řádného vyúčtování, tj. dokladu č. [REDAKCE], ke kterému účastník řízení následně po uznání oprávněnosti reklamace ze strany provozovatele distribuční soustavy vystavil Opravné vyúčtování dodávky elektřiny č. [REDAKCE].

Písemné Vyřízení reklamace opravného vyúčtování dodávky elektřiny č. [REDAKCE], přijaté účastníkem řízení dne 2. ledna 2018, zaslal účastník řízení zákazníkovi dne 22. ledna 2018, tedy 20 kalendářních dní od přijetí této reklamace.

Zákazník nepodal účastníku řízení žádost o vyplacení náhrady ve smyslu ust. § 20 odst. 3 vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb“).

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytykaná jednání a uložení správního trest jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti novelizován dvakrát, a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytykaných jednání účastníkem řízení novelizován také dvakrát, kdy současné znění zákona nabylo účinnosti dne 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s elektřinou dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 téhož zákona.

Dle ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost Úřadu předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření (v rámci tohoto správního řízení se pak správní orgán zaměřil na povinnost obchodníka s elektřinou uvádět pravdivé informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny).

Dle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice, včetně výše náhrad za její nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhrady, a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb stanoví vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb.

Standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny je dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, a dle ust. § 20 odst. 1 písm. b) téže vyhlášky vypořádání rozdílu v platbách zákazníka způsobeného nesprávným vyúčtováním nebo měřením dodávek elektřiny, a to do 30 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace, je-li reklamace podle písmene a) posouzena jako oprávněná; je-li vypořádání plateb provedeno prostřednictvím provozovatele poštovní služby, považuje se lhůta za splněnou, je-li v této lhůtě provozovatelem distribuční soustavy příslušná částka ve prospěch dodavatele, dodavatele sdružené služby nebo zákazníka poukázána.

Ust. § 20 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb stanoví, že spočívá-li důvod reklamace vyúčtování dodávky elektřiny ve vyúčtování distribuce elektřiny a dodavatel nebo dodavatel sdružené služby ve lhůtě podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) reklamuje vyúčtování distribuce elektřiny podle ust. § 17 téže vyhlášky, lhůty podle ust. § 20 odst. 1 po dobu vyřizování reklamace vyúčtování distribuce elektřiny neběží.

V. III. Právní posouzení skutků

V. III. I. Jednání účastníka řízení vůči paní [REDAKCE]

Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141012631 s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 26. února 2010. Na účastníka řízení se tedy vztahovaly povinnosti stanovené v ust. § 30 odst. 2 energetického zákona.

Z výše uvedeného popisu skutkového stavu ve věci paní [REDAKCE] vyplývá, že se účastník řízení, resp. jeho zaměstnanec, jehož jednání je přičitatelné účastníkovi řízení podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky, dopustil porušení povinnosti stanovené obchodníkovi s elektřinou danou ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, když paní [REDAKCE] po uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny sdělil nepravdivou informaci, že nelze tuto změnu dodavatele sjednat, protože se odběrné místo nachází na území lokálního distributora, a to přestože provozovatele distribuční soustavy, společnost LUDS, s.r.o., ve věci uzavření smlouvy o zajištění služby distribuční soustavy nekontaktoval.

Účastník řízení tedy v případě paní [REDAKCE] při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny dne 17. prosince 2018 postupoval v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, když uvedl nepravdivou informaci, že návrh na uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo [REDAKCE], na adrese [REDAKCE], nelze akceptovat z toho důvodu, že se odběrné místo nachází na území lokálního distributora a nelze sjednat změnu dodavatele elektřiny.

V. III. II. Jednání účastníka řízení vůči paní [REDAKCE]

Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141012631 s termínem zahájení licencované činnosti ode dne 26. února 2010. Na účastníka řízení se tedy vztahovaly povinnosti stanovené v ust. § 30 odst. 2 energetického zákona.

Dne 19. prosince 2017 vystavil účastník řízení paní [REDAKCE], odběrné místo [REDAKCE], na adrese [REDAKCE], Opravné vyúčtování dodávky elektřiny č. [REDAKCE] k dokladu č. [REDAKCE].

Dle ust. § 2 písm. d) vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, je opravným vyúčtováním vyúčtování, kterým se provádí oprava řádného nebo mimořádného vyúčtování. I k opravnému vyúčtování se pak vážou povinnosti držitelů licence na obchod s elektřinou zakotvené v ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona ve spojení s vyhláškou o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb.

Dne 2. ledna 2018 účastník řízení přijal reklamaci podanou paní [REDAKCE], provozovateli distribuční soustavy tuto reklamaci nepostoupil. V tomto případě dodavatel, tj. účastník řízení, v rámci řešení reklamáce neuplatnil reklamaci vyúčtování distribuce elektřiny u PDS, ust. § 20 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb se tedy nepoužije.

Den 2. ledna 2018 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu lhůty dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb, kdy tato lhůta uplynula účastníkovi řízení dne 17. ledna 2018.

Písemným vyřízením reklamáce Opravného vyúčtování dodávky elektřiny paní [REDAKCE] bylo vyjádření zaslané účastníkem řízení až dne 22. ledna 2017, tj. 5 dnů po uplynutí lhůty dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb.

Správní orgán se také zabýval tím, zda nedošlo k některé ze skutečností, které se nepovažují za nedodržení standardů ve smyslu ust. § 3 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb. Ze zjištěného a výše popsaného skutkového stavu vyplývá, že žádný ze stanovených důvodů při vyřizování reklamáce nenastal

Na základě výše uvedeného má správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel v případě paní [REDAKCE] standard lhůty pro vyřízení reklamáce vyúčtování dodávky elektřiny dle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb, tj. porušil povinnost danou mu ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupků

V. IV. I. Přestupek spáchaný jednáním účastníka řízení vůči paní [REDAKCE]

Správní orgán má na základě výše uvedeného k jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi [REDAKCE] za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení vůči paní [REDAKCE] porušil povinnost uvedenou v ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

V daném případě účastník řízení svým jednáním uvedl nepravdivou informaci, že návrh smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny pro odběrné místo paní [REDAKCE] nelze akceptovat z toho důvodu, že se odběrné místo nachází na území lokálního distributora a nelze sjednat změnu dodavatele elektřiny.

Ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona má význam jako právní nástroj umožňující efektivní kontrolu (s případnou možností postihu) procesu změny dodavatele elektřiny.

V jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků (konkrétně byla narušena svobodná vůle zákazníka týkající se výběru dodavatele elektřiny), správní orgán má ovšem za to, že toto konkrétní narušení nedosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná). Správní orgán přihlédl zejména k tomu, že svým jednáním účastník řízení nezískal žádný prospěch (jako např. udržení či získání zákazníka uvedením nepravdivé informace) a zákazník uzavřel bezprostředně po obdržení informace od účastníka řízení smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny s jiným dodavatelem (nebyl tedy vystaven riziku neoprávněného odběru).

V. IV. II. Přestupek spáchaný jednáním účastníka řízení vůči paní [REDAKCE]

Správní orgán má na základě výše uvedeného k jednání účastníka řízení vůči paní [REDAKCE] za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení vůči paní [REDAKCE] porušil povinnost uvedenou v ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.

Účastník řízení svým jednáním v případě paní [REDAKCE] překročil lhůtu k zaslání písemného vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny, když byla reklamace vyřízena během 20 dnů, namísto 15 dnů stanovených vyhláškou o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb. V tomto jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Tímto jednáním došlo k narušení práva zákazníka na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně jím uplatněné reklamace.

Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určité povinnosti označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.

Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

V. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se rovněž zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkaný přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaného přestupku.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.

Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsáním skutkem dopustil spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.

Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku přílehavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.

Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Překročení lhůty k zaslání písemného vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny o relativně krátkou dobu (5 dnů) považoval správní orgán za okolnost závažnost přestupku snižující.

Jak již správní orgán výše uvedl, odpovědnost právnických a podnikajících fyzických osob za spáchání přestupku je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno ve smyslu ust. § 38 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přihlédnout ke skutečnosti, že zájmem (úmyslem) účastníka řízení zřejmě nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Správní orgán nemohl bez důvodných pochybností prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení, a proto tuto skutečnost vyhodnotil ve prospěch účastníka řízení.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastníku řízení byla příkazem č. j. 11395-6/2018-ERU ze dne 4. ledna 2019, který nabyl právní moci dne 16. ledna 2019, uložena pokuta ve výši 3 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že účastník řízení spáchal nyní projednávaný přestupek ještě před tím, než byl potrestán za jiné protiprávní jednání – viz pravomocný příkaz č. j. 11395-6/2018-ERU. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich odsouzen, je právní teorií označováno jako souběh. V tomto případě se také jednalo o souběh vícečinný stejnorodý, neboť se účastník řízení dopustil několika skutky naplnění stejné skutkové podstaty.

Na výše popsanou situaci lze přiměřeně použít závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 28/2009-62, z nichž vyplývá, že nevede-li správní orgán v rozporu s ust. § 57

odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, společné řízení o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v ust. § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků. Tento závěr lze pak použít i při trestání přestupků podle zákona o odpovědnosti za přestupky. Vzhledem k výše uvedenému je nutné i na danou situaci analogicky použít zásadu absorpce.

Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20 dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z výkazu zisku a ztráty za rok 2018, který je součástí účetní závěrky účastníka řízení za rok 2018 založené ve sbírce listin veřejného rejstříku, správní orgán zjistil, že účastník řízení v roce 2018 výsledku hospodaření za účetní období ve výši [REDAKCE] Kč při čistém obratu za účetní období ve výši [REDAKCE] Kč. Dle vyjádření účastníka řízení se jeho majetkové poměry v roce 2019 zcela zásadně nezměnily.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, a s ohledem na zásadu absorpce stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí.

S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

VIII. Zastavení části řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného přestupku, a zároveň musí být delikvent za přestupek odpovědný.

Dle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán zastaví řízení, jestliže skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem.

Jak již bylo uvedeno výše, správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi ██████████ nenaplnilo materiální stránku přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. Z toho důvodu správní orgán rozhodl výrokem IV. tohoto rozhodnutí podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky o zastavení řízení v části podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona porušením ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona účastníkem řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Marek Gruner, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava